МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МИКОЛАЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ В. О. СУХОМЛИНСЬКОГО
Факультет педагогічний
Кафедра початкової та дошкільної освіти

ЗАТВЕРДЖУЮ
Проректор із науково-педагогічної
роботи Н.В. Михальченко
30 серпня 2023 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ПСИХОЛОГІЯ (ЗАГАЛЬНА, ВІКОВА)

Ступінь бакалавра

Галузь знань 01 Освіта / Педагогіка

Спеціальність 013 «Початкова освіта», 012 «Дошкільна освіта»

Освітня програма: «Початкова освіта», «Дошкільна освіта»

2023-2024 навчальний рік

Розробник: Шапочка Катерина Анатоліївна, доцент кафедри початкової та дошкільної освіти, кандидат педагогічних наук, доцент _____ (Шапочка К.А.)

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри початкової та дошкільної освіти

Протокол № 1 від « 29 » серпня 2023 р.

Завідувач кафедри _____ (Якименко С..І.)
«29» серпня 2023 р.

Анотація

Навчальний курс передбачає ознайомлення студентів зі структурою сучасної психологічної науки, з основними психічними процесами, індивідуально-психологічними особливостями особистості, усвідомлення значущості знань про віковий розвиток особистості та можливість їх застосування в умовах організованого навчально-виховного процесу; формування у студентів діалектичного підходу до розуміння психіки конкретного учня; озброєння ефективними засобами керування процесом становлення особистості і розвитку психіки на різних вікових етапах.

Курс носить інтегрований характер та складається з двох частин:

Основними розділами курсу загальна психологія є предмет, стан, структура і методи сучасної психології; розвиток психіки та свідомості; особистість в діяльності та спілкуванні; психічні процеси (увага, відчуття, сприймання, пам'ять, мислення, уява, емоційно-вольові процеси); індивідуально-психологічні особливості особистості (темперамент, характер, здібності).

Основні розділи вікової психології: дослідження закономірностей психічного розвитку на різних етапах її індивідуального життя (онтогенезу) як предмет вікової психології. Методи вікової психології. Психічний розвиток, основні концепції психічного розвитку, його умови та періодизація. Психологічна характеристика особливостей психічного розвитку в ранньому дитинстві, дошкільному, молодшому шкільному, середньому шкільному (підлітковому) та старшому шкільному (юнацькому) віці. Розвиток пізнавальних процесів. Формування моральних якостей, самосвідомості, внутрішньої позиції, соціальної активності в різні вікові періоди.

Ключові слова: психологія, загальна психологія, вікова психологія, психіка, свідомість, самосвідомість, особистість, діяльність, спілкування, психічний розвиток, онтогенез, періодизація розвитку.

Abstract

The course provides students with the structure of modern psychological science, the basic mental processes, individual psychological characteristics of the individual, awareness of the importance of knowledge about the age development of the individual and the possibility of their application in an organized educational process; formation of students' dialectical approach to understanding the psyche of a particular student; arming with effective means of managing the process of personality formation and mental development at different ages.

The course is integrated and consists of two parts:

The main sections of the course of general psychology are the subject, state, structure and methods of modern psychology; development of psyche and consciousness; personality in activity and communication; mental processes (attention, feelings, perception, memory, thinking, imagination, emotional and volitional processes); individual psychological features of personality (temperament, character, abilities).

The main sections of age psychology: the study of patterns of mental development at different stages of its individual life (ontogenesis) as a subject of age psychology. Methods of age psychology. Mental development, basic concepts of mental development, its conditions and periodization. Psychological characteristics of the features of mental development in early childhood, preschool, primary school, secondary school (adolescence) and senior school (adolescence). Development of cognitive processes. Formation of moral qualities, self-awareness, inner position, social activity at different ages.

Keywords: psychology, general psychology, age psychology, psyche, consciousness, self-consciousness, personality, activity, communication, mental development, ontogenesis, periodization of development.

1. Опис навчальної дисципліни

<table>
<tr><td rowspan="2">Найменування показників</td><td rowspan="2">Галузь знань, освітній ступінь</td><td>Характеристика навчальної дисципліни</td></tr>
<tr><td>денна форма навчання</td></tr>
<tr><td>Кількість кредитів– 5</td><td>Галузь знань
01 Освіта / Педагогіка</td><td>Нормативна</td></tr>
<tr><td rowspan="3">Індивідуальне науково-дослідне завдання: <u>складання психологічного портрету людини за результатами тестування</u></td><td rowspan="6">Спеціальність
12 Дошкільна освіта
13 Початкова освіта
14.01 Середня освіта (Українська мова і література)
14.02 Середня освіта (Мова і література англійська, німецька)
14.03 Середня освіта (Історія)
14.04 Середня освіта (Математика та фізика)
014.11 Середня освіта (Фізична культура)
014.13 Середня освіта (Музичне мистецтво)</td><td>Рік підготовки:</td></tr>
<tr><td>1-й</td></tr>
<tr><td>Семестр</td></tr>
<tr><td rowspan="3">Загальна кількість годин – 150 год.</td><td>1-й</td></tr>
<tr><td>Лекції</td></tr>
<tr><td>20 год.</td></tr>
<tr><td rowspan="5">Тижневих годин для денної форми навчання:
І семестр:
аудиторних – 2,8 год.
самостійної роботи студента – 5,6 год.</td><td rowspan="6">Ступінь бакалавра</td><td>Практичні, семінарські</td></tr>
<tr><td>30 год.</td></tr>
<tr><td>Самостійна робота</td></tr>
<tr><td>100 год.</td></tr>
<tr><td>Вид контролю: екзамен</td></tr>
<tr><td>http://moodle.mdu.edu.ua/my/</td></tr>
</table>

Мова навчання – українська

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання – 150 год: <u>50 год</u> – аудиторні заняття, 10<u>0 год.</u> – самостійна робота (33% / 67%)

Заочна форма навчання

Найменування показників	Галузь знань, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни ***заочна форма навчання***
Кількість кредитів– 5	Галузь знань 01 Освіта / Педагогіка	Нормативна
Індивідуальне науково-дослідне завдання: складання психологічного портрету людини за результатами тестування	Спеціальність 12 Дошкільна освіта 13 Початкова освіта	***Рік підготовки:*** 1-й
Загальна кількість годин – 150 год.		***Семестр*** 1-й ***Лекції***
http://moodle.mdu.edu.ua/my/	Ступінь бакалавра	8 год. ***Практичні, семінарські*** 4 год. ***Самостійна робота*** 138 год. Вид контролю: **екзамен**

Мова навчання – українська

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

для заочної форми навчання – 150 год: 12 год – аудиторні заняття, 138 год. – самостійна робота (8% / 92%)

2. Мета, завдання навчальної дисципліни та результати навчання

Мета курсу: формування у студентів фундаментальних знань про психіку, виникнення і розвиток людської свідомості; ознайомлення студентів з поглядами вітчизняних та західних науковців на природу психічного та особистості як носія цього психічного; формування уявлень про психологічні закономірності, етапи, умови і критерії успішного протікання процесів засвоєння дітьми знань, моральних норм та принципів.

Завдання курсу:

- визначити закономірності психічного розвитку функцій;
- ознайомити з психологічними особливостями дітей різних вікових категорій;
- надати знання про психологічні закономірності навчання і виховання, особливості педагогічної діяльності;
- здійснити практичну підготовку студентів для роботи з різними суб'єктами навчально-виховного процесу;
- виробити вміння застосовувати набуті знання в професійній діяльності.

Передумови для вивчення дисципліни.

Навчальна дисципліна складається з 5-ти кредитів.

12 Дошкільна освіта

Програмні результати навчання:

ПРН-1 Розуміти і визначати педагогічні умови, закономірності, принципи, мету, завдання, зміст, організаційні форми, методи і засоби, що використовуються в роботі з дітьми від народження до навчання у школі; знаходити типові ознаки і специфіку освітнього процесу і розвитку дітей раннього і дошкільного віку.

ПРН-2 Розуміти, описувати й аналізувати процеси розвитку, навчання та виховання дітей раннього і дошкільного віку з використанням базових психологічних і педагогічних понять та категорій.

ПРН-3 Розуміти природу і знати вікові особливості дітей з різними рівнями розвитку, особливості розвитку обдарованих дітей, індивідуальні відмінності дітей з особливими освітніми потребами.

ПРН-4 Розуміти і визначати особливості провідної – ігрової та інших видів діяльності дітей дошкільного віку, способи їх використання в розвитку, навчанні і вихованні дітей раннього і дошкільного віку.

ПРН-06. Встановлювати зв'язок між педагогічними впливами та досягнутими дітьми результатами.

ПРН-7. Планувати освітній процес в закладах дошкільної освіти з урахуванням вікових і індивідуальних можливостей дітей раннього і дошкільного віку, дітей з особливими потребами та складати прогнози щодо її ефективності.

ПРН-17. Здійснювати суб'єкт-суб'єктну взаємодію і розвивальне міжособистісне спілкування з дітьми дошкільного віку та особистісно- і соціально зорієнтоване спілкування з батьками.

ПРН-19. Збирати та аналізувати дані про індивідуальний розвиток дитини

Згідно з вимогами ОПП студент оволодіває такими *компетентностями*:

І. Загальнопредметні:

ЗК-3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК-5. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

ЗК-6. Здатність до міжособистісної взаємодії.

ЗК-7. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК-8. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ІІ. Фахові:

ФК-1 Здатність працювати з джерелами навчальної та наукової інформації.

ФК-2. Здатність до розвитку в дітей раннього і дошкільного віку базових якостей особистості (довільність, самостійність, креативність, ініціативність, свобода поведінки, самосвідомість, самооцінка, самоповага).

ФК-6. Здатність до виховання в дітей раннього і дошкільного віку навичок свідомого дотримання суспільно визнаних морально-етичних норм і правил поведінки.

ФК-9. Здатність до розвитку перцептивних, мнемічних процесів, різних форм мислення та свідомості у дітей раннього і дошкільного віку.

ФК-15. Здатність до індивідуального і диференційованого розвитку дітей раннього і дошкільного віку з особливими освітніми потребами відповідно до їхніх можливостей.

ФК-16. Здатність до виховання в дітей раннього і дошкільного віку толерантного ставлення та поваги до інших, попередження та протидії булінгу.

ФК-18. Здатність знаходити, опрацьовувати потрібну освітню інформацію та застосовувати її в роботі з дітьми, батьками.

ФК-19. Здатність до комунікативної взаємодії з дітьми, батьками, колегами.

ФК-20. Здатність до самоосвіти, саморозвитку, до безперервності в освіті для постійного поглиблення загальноосвітньої та фахової підготовки, перетворення набуття освіти в процес, який триває впродовж усього життя людини.

13 Початкова освіта

Програмні результати навчання:

ПРН3. Знати сучасні концепції, завдання, зміст, методи, організаційні форми дошкільної й початкової освіти; особливості та інструментарій психолого-педагогічного супроводу освітнього процесу; методи діагностики та корекції психофізичного розвитку дітей; види і засоби контролю

ПРН17. Виявляти готовність до підвищення рівня педагогічної майстерності; володіти знаннями про способи професійного самовдосконалення; усвідомлювати рівень власних педагогічних здібностей, визначати причини недоліків у роботі; володіти навичками самовдосконалення, використання механізмів самооцінки власних досягнень в дослідницькій діяльності.

ПРН8. Володіти уміннями і навичками забезпечення організації педагогічного процесу в навчальних закладах з урахуванням принципів початкової освіти, зокрема дитиноцентризму, здоров'язбереження, інклюзії, розвивального навчання, особистісноорієнтованого підходу, суб'єкт-суб'єктної взаємодії, компетентнісного підходу тощо.

Згідно з вимогами ОПП студент оволодіває такими *компетентностями*:

І. Загальнопредметні:

ЗК 1.Загальнонавчальна. Здатність навчатися й оволодівати сучасними знаннями, зокрема, інноваційними методичними підходами, сучасними системами, методиками, технологіями навчання, розвитку й виховання учнів; чинним нормативним забезпеченням початкової й дошкільної освіти тощо.

ЗК 2.Інформаційно-аналітична. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу, систематизації й узагальнення інформації, зокрема професійно-педагогічної, з різних джерел та формулювання логічних висновків.

ЗК 4. Комунікативна. Здатність спілкуватися державною мовою на офіційно-діловому рівні; володіти навичками нормативного літературного мовлення (його усною та писемною формою) в різних сферах комунікації. Здатність до розуміння чужих і продукування власних програм комунікативної поведінки, адекватних цілям, сферам, ситуаціям спілкування, активній взаємодії з іншими мовленнєвими суб'єктами. Уміння володіти різновидами стилів мовленнєвого спілкування в ситуаціях запобігання та врегулювання конфліктів.

ЗК 8. Міжособистісної взаємодії. Здатність до ефективної міжособистісної взаємодії; зокрема, здатність успішно взаємодіяти з керівництвом, колегами, учнями та

їхніми батьками; володіння алгоритмами конструктивного вирішення педагогічних конфліктів. Здатність працювати в команді, здатність до співпраці, групової та кооперативної діяльності. Здатність бути критичним і самокритичним, наполегливим щодо поставлених завдань і взятих зобов'язань.

ІІ. Фахові:

ФК 2. Психологічна компетентність. Здатність до розвитку дітей дошкільного віку, учнів початкової школи як суб'єктів освітнього процесу на основі знань та умінь про їхні вікові, індивідуальні особливості та соціальні чинники розвитку. Складниками психологічної компетентності є диференціальнопсихологічна, соціально-психологічна, аутопсихологічна.

ФК 5. Професійно-комунікативна компетентність. Здатність актуалізовувати та застосовувати комунікативні знання, навички, вміння, настанови, стратегії й тактики комунікативної поведінки, здобутий досвід комунікативної діяльності, а також індивідуально-психологічні якості особистості задля успішного здійснення в конкретних умовах педагогічної комунікативної діяльності з дітьми, батьками, колегами. Складники професійнокомунікативної компетентності вчителя: емоційна, вербальнологічна, інтерактивна, соціально-комунікативна, технічна, предметно-змістова.

3. Програма навчальної дисципліни

Кредит 1. Теоретичні засади психології

Тема 1. Психологія як наука

Поняття про психологію як науку. Галузі психології. Зв'язок психології з іншими науками. Співвідношення наукової та життєвої психології; відмінність та подібність. Методи психології.

Тема 2. Психіка і свідомість

Поняття психіки. Проблема співвідношення мозку і психіки. Структура психіки. Психіка і свідомість. Структура свідомості та її основні психологічні характеристики. Свідоме і несвідоме.

Кредит 2. Пізнавальна сфера людини

Тема 3. Відчуття, сприймання, увага

Загальна структура психічних пізнавальних процесів. Відчуття та сприймання як основа пізнання дійсності. Класифікація відчуттів. Види відчуттів. Властивості відчуттів. Індивідуальні особливості відчуттів. Сприймання і його характеристики. Фізіологічна основа сприймання. Загальні особливості сприймання. Класифікація та види сприймання.

Тема 4. Пам'ять, увага

Поняття про увагу. Різновиди і форми уваги. Властивості уваги. Поняття про пам'ять. Різновиди пам'яті. Забування та його причини.

Тема 5. Мислення та уява

Поняття про мислення. Розумові дії та операції мислення. Різновиди мислення. Індивідуальні особливості мислення. Поняття про уяву. Зв'язок уяви з об'єктивною дійсністю. Різновиди уяви. Уява і особистість.

Кредит 3. Афективна та мотиваційна сфери людини

Тема 6. Емоційно-вольова сфера людини

Поняття про емоції і почуття. Класифікація та форми переживання емоцій і почуттів. Сутність психічних станів. Класифікація психічних станів. Настрій, афект, стрес. Умови саморегуляції психічних станів. Поняття про волю та її функції. Основні якості волі. Структура вольового акту. Вольові якості особистості та їх розвиток. Локус контролю.

Тема 7. Мотивація та діяльність людини

Мотиваційна сфера особистості. Потреби і мотиви. Мотивація. Поняття про діяльність. Структура діяльності: цілі, мотиви, дії. Дії і операції. Складові і засоби дій. Уміння й навички. Основні різновиди діяльності.

Кредит 4-5. Індивідуально-психологічні особливості особистостіТема 8. Темперамент та характер

Поняття про темперамент. Типи темпераментів. Основні властивості темпераменту. Фізіологічне підґрунтя темпераменту. Роль темпераменту в діяльності людини. Поняття про характер. Структура характеру. Основні риси типового характеру. Природа характеру. Формування характеру.

Тема 9. Здібності

Поняття про здібності. Різновиди здібностей. Рівні розвитку здібностей. Обдарованість, талант, геніальність. Індивідуальні відмінності у здібностях людей та їх природні передумови.

Тема 10. Особистість,

Загальне поняття про особистість. Сучасні теорії особистості. Психологічна структура особистості. Самосвідомість. Я-концепція особистості. Рівень домагань особистості.

Тема 11. Спілкування як умова розвитку особистості

Поняття спілкування. Спілкування як умова формування особистості. Структура спілкування: комунікація, інтеракція, перцепція. Засоби спілкування. Функції спілкування. Різновиди та рівні спілкування.

4. Структура навчальної дисципліни
Денна форма навчання

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	усього	у тому числі				
		л	пр	лб	інд	ср
1	2	3	4	5	6	7
Кредит 1. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ПСИХОЛОГІЇ						
Тема 1. Психологія як наука	16	2	4			10
Тема 2. Психіка і свідомість	14	2	2			12
Разом за кредитом 1	**30**	**4**	**6**			**20**
Кредит 2. ПІЗНАВАЛЬНА СФЕРА ЛЮДИНИ						
Тема 3. Відчуття, сприймання	10	2	2			6
Тема 4. Пам'ять,увага	10	2	2			6
Тема 5. Мислення, уява	10		2			8
Разом за кредитом 2	**30**	**4**	**6**			**20**
Кредит 3. АФЕКТИВНА ТА МОТИВАЦІЙНА СФЕРИ ЛЮДИНИ						
Тема 6. Емоційно-вольова сфера людини	15	2	2			11
Тема 7. Мотивація та діяльність людини	15	2	2			11
Разом за кредитом 3	**30**	**4**	**4**			**22**
Кредит 4. ІНДИВІДУАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ОСОБИСТОСТІ						
Тема 8. Темперамент і характер	18	4	2			9
Тема 9. Здібності	17		4			9
Тема 10. Особистість: зміст і структура	18	4	4			6
Тема 11. Спілкування як умова розвитку особистості	7		4			14
Разом за кредитом 4	**60**	**8**	**14**			**38**
Усього годин	**150**	**20**	**30**			**100**

5. Теми лекційних занять

Денна форма навчання

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
	Кредит 1. Теоретичні засади психології	
1	Тема 1. Психологія як наука.	2
2	Тема 2. Психіка і свідомість	2
	Кредит 2. Пізнавальна сфера людини	
3	Тема 3. Відчуття, сприймання	2
4	Тема 4. Пам'ять,увага	2
5	Тема 5. Мислення, уява	
	Кредит 3. Афективна та мотиваційна сфери людини	
6	Тема 6. Емоційно-вольова сфера людини	2
7	Тема 7. Мотивація та діяльність людини	2
	Кредит 4-5. Індивідуально-психологічні особливості особистості	
8	Тема 8. Темперамент і характер	4
9	Тема 9. Здібності	
10	Тема 10. Особистість: зміст і структура	4
11	Тема 11. Спілкування як умова розвитку особистості	
	Разом:	**20**

Заочна форма навчання

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
	Кредит 1. Теоретичні засади психології	
1	Тема 1. Психологія як наука.	2
2	Тема 2. Психіка і свідомість	
	Кредит 2. Пізнавальна сфера людини	
3	Тема 3. Відчуття, сприймання	2
4	Тема 4. Пам'ять,увага	
5	Тема 5. Мислення, уява	
	Кредит 3. Афективна та мотиваційна сфери людини	
6	Тема 6. Емоційно-вольова сфера людини	
7	Тема 7. Мотивація та діяльність людини	
	Кредит 4. Індивідуально-психологічні особливості особистості	
8	Тема 8. Темперамент і характер	2
9	Тема 9. Здібності	
10	Тема 10. Особистість: зміст і структура	
11	Тема 11. Спілкування як умова розвитку особистості	
	Кредит 5. Вікова психологія як галузь знань	
12	Тема 12. Проблеми психічного розвитку особистості	
13	Тема 13. Періодизація розвитку людини	
14	Тема 14. Психологія розвитку людини на різних вікових етапах	
	Разом:	**6**

6. Теми практичних занять
Денна форма навчання

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
	Кредит 1. Теоретичні засади психології	
1	Тема 1. Психологія як наука.	4
2	Тема 2. Психіка і свідомість	2
	Кредит 2. Пізнавальна сфера людини	
3	Тема 3. Відчуття, сприймання	2
4	Тема 4. Пам'ять,увага	2
5	Тема 5. Мислення, уява	2
Кредит 3. Афективна та мотиваційна сфери людини		
6	Тема 6. Емоційно-вольова сфера людини	2
7	Тема 7. Мотивація та діяльність людини	2
Кредит 4-5. Індивідуально-психологічні особливості особистості		
8	Тема 8. Темперамент і характер	2
9	Тема 9. Здібності	4
10	Тема 10. Особистість: зміст і структура	4
11	Тема 11. Спілкування як умова розвитку особистості	4
	Разом:	**30**

Заочна форма навчання

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
	Кредит 1. Теоретичні засади психології	
1	Тема 1. Психологія як наука.	
2	Тема 2. Психіка і свідомість	
	Кредит 2. Пізнавальна сфера людини	
3	Тема 3. Відчуття, сприймання	2
4	Тема 4. Пам'ять,увага	
5	Тема 5. Мислення, уява	
Кредит 3. Афективна та мотиваційна сфери людини		
6	Тема 6. Емоційно-вольова сфера людини	2
7	Тема 7. Мотивація та діяльність людини	
Кредит 4. Індивідуально-психологічні особливості особистості		
8	Тема 8. Темперамент і характер	2
9	Тема 9. Здібності	
10	Тема 10. Особистість: зміст і структура	
11	Тема 11. Спілкування як умова розвитку особистості	
Кредит 5. Вікова психологія як галузь знань		
12	Тема 12. Проблеми психічного розвитку особистості	2
13	Тема 13. Періодизація розвитку людини	
14	Тема 14. Психологія розвитку людини на різних вікових етапах	
	Разом:	**8**

7. Самостійна робота
Денна форма навчання

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
Кредит 1. Теоретичні засади психології		
Тема 1	Табулювання: «Методи психології»	6
	Перегляд відеороликів та їх аналіз	4
Тема 2	План-конспект: «Свідоме і несвідоме»	6
	Підготовка до тестування	4
Кредит 2. Пізнавальна сфера людини		
Тема 3 Тема 4	Творчі завдання: «Когнітивні процеси людини»	16
Тема 5.	Підготовка до тестування	4
Кредит 3. Афективна та мотиваційна сфери людини		
Тема 6.	План-конспект: «Психічні стани людини»	8
Тема 7.	Творче завдання	10
	Підготовка до тестування	4
Кредит 4. Індивідуально-психологічні особливості особистості		
Тема 8. Тема 9.	Термінологічний словник (основні поняття загальної та вікової психології)	10
Тема 10. Тема 11.	Творче завдання «Дослідження власної особистості»	6
	Доповідь «Вербальні та невербальні засоби спілкування»	4
Кредит 5. Вікова психологія як галузь знань		
Тема 12 Тема 13.	Табулювання: «Сутність етапів психосоціального розвитку за Е.Еріксоном»	6
	Підготовка до контрольної роботи № 3	4
Тема 14	Доповідь «Психологічна характеристика розвитку людини (на певному віковому етапі)»	4
	Підготовка до контрольної роботи № 3	6
	Разом:	100

Заочна форма навчання

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
Кредит 1. Теоретичні засади психології		
Тема 1	Табулювання: «Методи психології»	6
	Перегляд відеороликів та їх аналіз	4
Тема 2	План-конспект: «Свідоме і несвідоме»	6
	Підготовка до тестування	4
Кредит 2. Пізнавальна сфера людини		
Тема 3 Тема 4	Творчі завдання: «Когнітивні процеси людини»	16
Тема 5.	Підготовка до тестування	4
Кредит 3. Афективна та мотиваційна сфери людини		
Тема 6.	План-конспект: «Психічні стани людини»	8
Тема 7.	Творче завдання	10
	Підготовка до тестування	4
Кредит 4. Індивідуально-психологічні особливості особистості		

Тема 8. Тема 9.	Термінологічний словник (основні поняття загальної та вікової психології)	10
Тема 10. Тема 11.	Творче завдання «Дослідження власної особистості»	6
	Доповідь «Вербальні та невербальні засоби спілкування»	4
Кредит 5. Вікова психологія як галузь знань		
Тема 12 Тема 13.	Табулювання: «Сутність етапів психосоціального розвитку за Е.Еріксоном»	6
	Підготовка до контрольної роботи № 3	4
Тема 14	Доповідь «Психологічна характеристика розвитку людини (на певному віковому етапі)»	4
	Підготовка до контрольної роботи № 3	6
	Разом:	136

8. Індивідуальне науково - дослідне завдання

Основне завдання цього виду діяльності: Підготовка індивідуального завдання та його захист шляхом співбесіди забезпечить не лише поглиблення та деталізацію теоретичних знань, отриманих студентами на лекційних та практичних заняттях та в процесі їх самостійної роботи, але й прищеплення практичних умінь та навичок робити обґрунтовані висновки.

Загальні вимоги до виконання індивідуального завдання:

- самостійність виконання;
- логічність і послідовність викладення матеріалу;
- повнота виконання завдання;
- обґрунтованість висновків;
- використання статистичної інформації та довідкової літератури;
- наявність конкретних пропозицій;
- якість оформлення;
- вміння захищати результати проведеного дослідження.

9. Форми роботи та критерії оцінювання

Рейтинговий контроль знань студентів здійснюється за 100-бальною шкалою:

Шкала оцінювання: національна та ECTS

ОЦІНКА ЄКТС	СУМА БАЛІВ	ОЦІНКА ЗА НАЦІОНАЛЬНОЮ ШКАЛОЮ	
		екзамен	залік
A	90-100	5 (відмінно)	5/відм./зараховано
B	80-89	4 (добре)	4/добре/ зараховано
C	65-79		
D	55-64	3 (задовільно)	3/задов./ зараховано
E	50-54		
FX	35-49	2 (незадовільно)	Не зараховано

Форми поточного та підсумкового контролю. Комплексна діагностика знань, умінь і навичок студентів із дисципліни здійснюється на основі результатів проведення поточного й підсумкового контролю знань (КР). Поточне оцінювання (індивідуальне, групове і фронтальне опитування, самостійна робота, самоконтроль). Завданням поточного контролю є систематична перевірка розуміння та засвоєння програмового матеріалу, виконання практичних, лабораторних робіт, уміння самостійно опрацьовувати

тексти, складання конспекту рекомендованої літератури, написання і захист реферату, здатності публічно чи письмово представляти певний матеріал.

Завданням підсумкового контролю (КР, залік) є перевірка глибини засвоєння студентом програмового матеріалу модуля.

Критерії оцінювання відповідей на практичних заняттях:

Студенту виставляється **відмінно**: вільне володіння науковою термінологією, легка орієнтація в тематиці дисципліни та міждисциплінарних зв'язках, творчо-пошуковий підхід під час відповідей із застосуванням позапредметних знань, наведення прикладів, порівняння і аналіз навчального матеріалу, системне бачення предмету.

Студенту виставляється **дуже добре**: добре знання матеріалу, незначні помилки і неточності у відповідях, швидке орієнтування при розв'язанні навчальних завдань, достатньо високий рівень загальної обізнаності з предмету та адаптивності при доборі потрібного матеріалу.

Студенту виставляється **добре**: володіння певним обсягом навчального матеріалу, здатність його аналізувати, використання на достатньому рівні знань та вмінь для формулювання висновків, несуттєві неточності у відповідях.

Студенту виставляється **достатньо:** задовільний рівень знань матеріалу, здатність його аналізувати під керівництвом викладача,розуміння окремих понять, суттєві неточності у відповідях.

Студенту виставляється мінімальний **задовільно**: поверхневе знання змісту тем з дисципліни, труднощі при використанні понятійного апарату, відсутність міцних логічних зв'язків і послідовності у розумінні навчального предмету, відповіді на додаткові запитання майже не розкривають значення і суті матеріалу.

Кількість балів у кінці **семестру** повинна складати від 250 до 500 балів (за 5 кредитів), тобто сума балів за виконання усіх завдань.

Відповідний **розподіл балів, які отримують студенти** за 5 крд

Поточне оцінювання та самостійна робота											КР	Накопичувальні бали/сума
1 кредит		**2 кредит**		**3 кредит**			**4 кредит**		**5 кредит**		90	500/100*
Т 1	Т2	Т3	Т4	Т5	Т 6	Т 7	Т 8	Т 9	Т10	Т11		
10	10	20	10	10	10	20	10	20	10	20		
40	40	20	20/ КР1	10	10	10/ КР2	30	40	20	20/К Р3		

***Примітка.** Коефіцієнт для іспиту – 0,6. Іспит оцінюється в 40 б.

10. Засоби діагностики

Засобами діагностики та методами демонстрування результатів навчання є: завдання до практичних занять, завдання для самостійної та індивідуальної роботи (зокрема есе, реферати), презентації результатів досліджень, тестові завдання, контрольні роботи.

11. Методи навчання

Усний виклад матеріалу: наукова розповідь, спрямована на аналіз фактичного матеріалу; пояснення − вербальний метод навчання, за допомогою якого розкривається сутність певного явища, закону, процесу; проблемне навчання, робота з підручником та додатковими джерелами, ілюстрація − метод навчання, який передбачає показ предметів і процесів у їх символічному зображенні (малюнки, схеми, графіки та ін.); презентація лекцій, ділові, рольові, ситуативні ігри, навчальний тренінг.

12. Рекомендована література

Базова література

1. Вікова і педагогічна психологія: навч. посіб. – 5-те видання / О.В.Скрипченко, Л.В.Долинська, З.В.Огороднійчук та ін. – К.: Каравела, 2017. – 400 с.
2. Загальна психологія: навч. посіб. – 5-те видання / О.В.Скрипченко, Л.В.Долинська, З.В.Огороднійчук та ін. – К.: Каравела, 2017. – 464 с. .
3. Сергеєнкова О.П. Вікова психологія. Навчальний посібник / Сергєнкова О.П., Столярчук О.А., Коханова О.П. – К : Центр учбової літератури, 2012. – 296 с.
4. Сергеєнкова О.П. Загальна психологія. Навчальний посібник / Сергєнкова О.П., Столярчук О.А., Коханова О.П. – К : Центр учбової літератури, 2012. – 296 с.

Допоміжна література

1. Вікова і педагогічна психологія: Навч. посіб. / О.В.Скрипченко, Л.В.Долинська, З.В.Огороднійчук та ін. 2-ге вид. – К.: Каравела, 2008.
2. Дошкільна психологія/За ред. Д.Ф. Ніколенка. – К., 1987.
3. Костюк Г.С. Навчально-виховний процес і психічний розвиток особистості. – К., 1989.
4. Кутішенко В.П. Вікова та педагогічна психологія (курс лекцій). – К., 2005.
5. Курс общей, возрастной и педагогической психологии /Под ред. М.В. Гамезо. – М., 1982.
6. Лозниця В.С. Психологія і педагогіка. – К., 1999.
7. Люкин В.В. Педагогическая психология. – Глазов, 2000.
8. Немов Р.С. Психология: В 3 кн. – М.: ВЛАДОС, 1998. – Кн. 2
9. Пиаже Ж. Психология интеллекта. // Избранные психологические труды. М., 1994.
10. Савчин М. Вікова психологія – Дрогобич: "Відродження", 2008.
11. Столяренко Л.Д. Общая психология. – Ростов-на-Дону, 2003.
12. Фридман Л.М., Кулагина И.Ю. Психологический справочник учителя. – М., 1991.
13. Хрестоматия по возрастной и педагогической психологии: Работы сов. психологов периода 1946-1980 гг. / Под ред. И.И.Ильясова, В.Я.Ляудис. – М., 1981. – С. 5-60.

13. Інформаційні ресурси

1. http://chitalka.info
2. http://pidruchniki.ws
3. http://studentam.net.ua/
4. http://www.ikpp.npu.edu.ua/